

NGHIÊN CỨU ỨNG DỤNG E-LEARNING – GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO CÁC NGÀNH KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

APPLICATION OF E-LEARNING – A SOLUTION TO INCREASE THE TRAINING QUALITY IN ECONOMICS AND BUSINESS ADMINISTRATION

LÊ THẾ GIỚI
Đại học Đà Nẵng

TÓM TẮT

Ngày nay, sự kết hợp và hội nhập giữa các lĩnh vực khoa học và công nghệ, đặc biệt là công nghệ thông tin đã đem lại những ứng dụng quan trọng trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Không gian học tập được mở rộng, công cụ truy cập thông tin và phương pháp tiếp thụ kiến thức không ngừng được cải tiến, đem lại cho người học những cơ hội khám phá và học hỏi không ngừng trong một thế giới mà tri thức trở thành nền tảng của sự thành công. Bài viết này đề cập đến việc tạo lập hệ thống E-learning, các điều kiện ứng dụng và kết quả đạt được trong việc hỗ trợ đào tạo tại Khoa Quản trị Kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng như là một giải pháp góp phần nâng cao chất lượng đào tạo đại học.

ABSTRACT

Today, collaboration and integration in science and technology, especially in information technology have brought about important applications in education and training. The learning space has been expanded, the facilities to access information and knowledge acquisition methodology have been continuously improved, offering learners opportunities for exploration and learning in a world where knowledge has become the basis for success. This article discusses the building of an E-learning system, application conditions and achieved results to support training in the Department of Business Administration, College of Economics, University of Danang, as a way to promote higher education quality.

1. Đặt vấn đề

Đi đôi với quá trình đổi mới tư duy đào tạo đại học – khuyến khích tính chủ động, sáng tạo của người học – đòi hỏi phải đổi mới phương pháp dạy và học. Cùng với đó, các công cụ trợ giúp quá trình dạy và học ngày càng được cải tiến, các hệ thống tích hợp ứng dụng trong các trường đại học được phát triển để đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng đào tạo. Với sự khuyến khích và hỗ trợ của Trường đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng, những thử nghiệm trong nỗ lực ứng dụng E-learning trong đào tạo các ngành Quản trị kinh doanh và Marketing tại Khoa Quản trị Kinh doanh đã bước đầu mang lại những kết quả thiết thực.

2. E-learning và các điều kiện ứng dụng

2.1. Khái niệm E-learning

E-learning bao gồm các hoạt động học tập được chuyển tải thông qua các công nghệ điện tử như Internet, truyền hình, băng video, hệ thống giảng dạy thông minh và hệ thống đào tạo trên máy tính. E-learning là một bộ phận tích hợp của công nghệ thông tin và giáo dục - đào tạo. Hoạt động này có thể rất hữu ích nếu được sử dụng như là một bộ phận của một môi trường đào tạo và giảng dạy được hỗ trợ tốt và được lập kế hoạch chặt chẽ. Tuy nhiên E-learning không phải là một viên thuốc nhiệm màu có thể thay thế được hoặc biến các lý thuyết

và cách tiếp cận sự phạm hiện tại thành lỗi thời. Nhiều chuyên gia giáo dục và công nghệ cho rằng chúng ta sẽ đạt được E-learning khi mà chúng ta không nhắc đến nó dưới một cái tên riêng biệt nữa, mà xem nó như là một bộ phận tích hợp của môi trường giảng dạy.

E-learning là một thuật ngữ cũng gây chú ý rất nhiều đặc biệt là trong huấn luyện tại các doanh nghiệp. Một cách đơn giản, có nghĩa là sử dụng không chỉ một phương tiện học tập mà là sự kết hợp của việc học tập có giáo viên hướng dẫn với các công cụ Web. Hiệu quả của cách tiếp cận này không phải là mới trong môi trường giảng dạy đại học cũng chính là môi trường của hệ thống E-learning. Một ví dụ, tại Trường đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng, khi triển khai giảng dạy qua mạng tại Khoa Quản trị Kinh doanh đã nhận thấy rằng sinh viên vẫn ưu thích các cuốn sách truyền thống như các công cụ online trong nghiên cứu nhiều tài liệu học tập. Tuy nhiên, nghiên cứu cũng chỉ ra rằng, người học sử dụng các tài liệu học tập tốt hơn nếu nó được liên kết dễ dàng thông qua một website môn học. E-learning không xóa bỏ các phương pháp và công nghệ học tập hiện có, mà thay vào đó, nó bổ sung các phương pháp này nếu được sử dụng một cách phù hợp.

2.2. Hệ thống E learning

Nhờ vào các tiến bộ trong phổ cập Internet và nâng cao tốc độ đường truyền Internet, tốc độ của máy tính và sự phổ biến của máy tính, các cơ hội để sử dụng các môi trường cộng tác và các công nghệ học tập khác cũng gia tăng. Do đó, nhiều sản phẩm đã được phát triển và ngày càng có nhiều công ty tham gia vào thị trường công nghệ học tập này. Nhiều sản phẩm mới tiếp tục ra đời, một số cung cấp thêm các khả năng mới, một số lại kết hợp các chức năng hiện có vào kết cấu sản phẩm mới. Điều khó khăn có thể nằm ở việc xác định các hệ thống này có liên qua với nhau như thế nào và làm sao chúng phù hợp với toàn bộ môi trường E-learning. Sự phát triển của E-learning không có nghĩa rằng các ứng dụng phần mềm hiện có đã trở nên lỗi thời. Các hệ thống như: Quản lý sinh viên, Quản lý nhân sự, Quản lý thư viện vẫn tạo nên những bộ phận then chốt của môi trường E-learning. Thử thách ở đây chính là khả năng tích hợp các hệ thống này với các dịch vụ ứng dụng E-learning một cách hiệu quả.

Khi thảo luận về hệ thống E-learning, cần phải đề cập đến một thuật ngữ khác là tài liệu học tập. Tài liệu học tập được định nghĩa là giấy bút, báo cáo, tài liệu nghiên cứu và nhiều tài liệu khác. Từ cái nhìn thực tiễn, tài liệu học tập ở đây chính là một tập hợp các dữ liệu được sử dụng bởi hệ thống E-learning. Chúng được tập hợp, sắp xếp, lưu trữ, truyền tải và báo cáo. Một cách tiếp cận cụ thể hơn là nghĩ về tài liệu học tập như là một bộ phận số của môn học được sắp xếp theo quy mô và mức độ phức tạp từ một hình họa đơn giản cho đến toàn bộ môn học.

2.3. Nền tảng công nghệ

Do triển khai E-learning ngày càng tăng về quy mô và mức độ phức tạp, các yêu cầu về công nghệ nền tảng cũng trở nên đòi hỏi hơn. Cơ sở hạ tầng về công nghệ phải đủ năng lực để hỗ trợ người sử dụng và sự vận hành của mạng, công nghệ phải có thể được nâng cấp để hỗ trợ sự phát triển, đồng thời phải ổn định để đảm bảo mức phổ cập cao cho người học. Đồng thời nó phải đảm bảo cung cấp một môi trường mở nhằm hỗ trợ tính tương tác giữa các thành phần và phải bảo mật tốt để bảo vệ cho người sử dụng cũng như các nội dung được truyền tải. Để thực thi hiệu quả một hệ thống e-learning, chúng ta cần có: một sự hiểu biết rõ ràng về cách thức E-learning sẽ hỗ trợ cho toàn thể mục tiêu học tập, một nội dung cần thiết có thể hiện thực hóa mục tiêu, những công cụ cần thiết để phát triển, quản lý và chuyển giao tri thức và đặc biệt là một nền tảng công nghệ để hỗ trợ các công cụ và việc chuyển giao này.

Hạ tầng công nghệ phải có năng lực cần thiết để đáp ứng một khối lượng lớn nhu cầu do E-learning tạo ra với sự hỗ trợ của mạng Internet. Nó phải có khả năng mở rộng để tạo điều kiện cho sự phát triển trong tương lai, đồng thời có tính ổn định để đáp ứng yêu cầu cao về tính sẵn sàng cho người học. Ngoài ra, nó phải có khả năng mang lại một môi trường mở cùng những công cụ sử dụng trong các giải pháp học trực tuyến khác nhau. Đặc biệt, nó phải đảm bảo tính bảo mật nhằm bảo vệ nội dung và lợi ích của người dùng. Trong thế giới thực tại ngày nay, các chức năng được mô tả ở trên được truyền đi thông qua một số lượng lớn các công cụ và hệ thống. Phần này mô tả một số các phân lớp chung về sản phẩm và người bán sản phẩm, và các chức năng E-learning. Nhóm các sản phẩm này sẽ được thay đổi qua thời gian một khi không gian thị trường tiếp tục được mở rộng.

Các giao diện học tập gồm có các công cụ E-learning, nội dung và môi trường phân bổ được sắp xếp theo một cấu trúc logic trên nền tảng công việc của từng cá nhân tiếp cận với giao diện. Mỗi tổ chức sử dụng giao diện này sẽ xác định và tổ chức các công việc chi tiết trên cơ sở các nhu cầu của họ, nhưng có một số vị trí chung dành cho người dạy, cố vấn, nhà quản trị mạng và người học. Các giao diện này cũng được sử dụng nhằm hỗ trợ cho công chúng học tập, là những ai quan tâm đến một chủ đề hay một lĩnh vực môn học nào đó. Một lối vào giúp chúng ta có thể nhận diện những người có lợi ích tương tự nhau, và còn giúp cung cấp những công cụ phối hợp, những nội dung được chia sẻ đến các thành viên trong cộng đồng.

Ở cấp độ giáo dục cao hơn, các trường học sẽ thực hiện các giao diện này như một phần không thể thiếu cho cộng đồng người học và môi trường học tập. Công nghệ và dịch vụ Portal này luôn sẵn sàng với các đối tượng bán khác biệt bao gồm những nhà cung cấp chuyên nghiệp như Campus Pipeline hay các nhà cung cấp hệ thống quản trị khóa học như Blackboard, và các sản phẩm quản lý sinh viên như PeopleSoft. Trong bối cảnh không gian hợp nhất, những người cung cấp hệ thống quản lý dạy học sẽ khẳng định vị trí của họ khi cung cấp giao diện vào môi trường học tập.

3. Hệ thống e-learning và kết quả ứng dụng

Được triển khai vào tháng 6 năm 2005, hệ thống E-learning của khoa Quản trị Kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng đã giúp cho các giảng viên công cụ soạn thảo và quản trị các bài giảng thông qua trình duyệt Web. Về kỹ thuật, đây là hệ thống dễ sử dụng. Giảng viên có thể làm quen với hệ thống sau một vài buổi tập huấn. Tài liệu tập huấn và hướng dẫn sử dụng đã được phát triển đầy đủ. Với vai trò là giảng viên, hệ thống E-learning đã trợ giúp:

- Đưa các tài liệu lên hệ thống với nhiều dạng: Word, PDF, HTML, Video,...
- Quản trị các diễn đàn thảo luận với các cấp độ bảo mật khác nhau (public và private),
- Quản lý danh sách liên kết,
- Tạo các nhóm sử dụng cho sinh viên đăng ký học tập,
- Tạo các bài tập dạng trắc nghiệm,
- Tạo lịch biểu học tập,
- Đưa thông báo lên hệ thống hoặc đến sinh viên đăng ký học tập thông qua địa chỉ email...

Sinh viên Khoa Quản trị Kinh doanh đã đăng ký, có thể học tập thông qua các bài giảng và các tiện ích đã được tạo ra bởi giáo viên. Bài giảng cũng có thể được giáo viên cung cấp miễn phí cho những ai có quan tâm mà không cần đăng ký. Cùng với sự thay đổi chương trình đào tạo theo hướng các chuyên ngành hẹp, Khoa Quản trị Kinh doanh có kế hoạch đổi

mới phương pháp giảng dạy nhằm giảm tải cho giáo viên, từng bước nâng cao chất lượng đào tạo chung của chuyên ngành bằng cách ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin trong đào tạo. Đây là một trong những mục tiêu quan trọng nhằm hướng đến sự phát triển và nâng cao chất lượng của sinh viên ngành Quản trị kinh doanh tại Trường Đại học Kinh tế.

Hệ thống đào tạo qua mạng được phát triển là phần mềm ứng dụng tự động hoá việc quản lý, kiểm tra và báo cáo về lớp học và các sự kiện đào tạo trực tuyến, đã cho phép phân tích chi tiết hiệu quả và chất lượng đào tạo. Hệ thống cũng có thể hỗ trợ việc cung cấp đào tạo phi tuyến bằng cách gửi các thông điệp tự động và trực tuyến về khoá học đến các học viên, bao gồm việc chuyển giao các hướng dẫn nhập học và các bài tập trước khoá; bằng cách cung cấp các công cụ cộng tác, chẳng hạn như các diễn đàn thảo luận và các phòng thoại; và bằng cách quản lý tồn kho cơ sở dữ liệu, chẳng hạn như đĩa CD, các tài liệu hướng dẫn và sách.

Tại Khoa Quản trị Kinh doanh, E-learning cũng đã hỗ trợ trong việc tối đa hóa tính hiệu quả và hữu hiệu của hoạt động dạy và học bằng cách cung cấp cho sinh viên và lãnh đạo Khoa khả năng để:

- Tìm kiếm các lớp học hiện có,
- Đăng ký và kiểm tra các cá nhân hoặc nhóm thông qua việc đăng nhập, huỷ bỏ và hoàn tất khoá học,
- Thực hiện các chức năng hành chính hàng ngày một cách dễ dàng, sử dụng công cụ Web,
- Tập trung tất cả các công việc quản lý đào tạo, bao gồm việc xử lý đăng ký nhanh chóng, tự động phản hồi và lập báo cáo theo yêu cầu,
- Quản lý hồ sơ học viên bao gồm việc quản lý dữ liệu, điểm, việc hoàn thành khoá học, sự tinh thông môn học, cố gắng, thời gian và yêu cầu,
- Theo dõi, quản lý, phân tích và báo cáo về tất cả các loại hình đào tạo,
- Thiết lập các chương trình phức hợp và quản lý học viên vào các nhóm dựa vào nhu cầu đào tạo,
- Trao đổi thư từ với học sinh thông qua hệ thống e-mail.

Việc triển khai E-learning cũng mở rộng khuôn khổ phòng học theo một tiêu thức khác bởi vì nó sẽ cung cấp cho Khoa khả năng để:

- Truy cập, quản lý và theo dõi nội dung đào tạo trong lớp học ảo trên trang Web,
- Tích hợp với những nhà cung cấp hàng đầu về hệ thống lớp học ảo, cho phép quản lý việc đào tạo trong một cơ sở dữ liệu.

Việc triển khai E-learning sẽ tạo thuận lợi cho việc phát triển các ứng dụng công nghệ thông tin trong đào tạo đại học của Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng.

4. Kết luận

Việc triển khai hệ thống hỗ trợ học tập qua mạng – E-learning – tại Khoa Quản trị Kinh doanh, Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng mới chỉ là bước đầu. Sự thành công và phát triển bền vững của mô hình này còn phụ thuộc rất nhiều yếu tố. Tuy nhiên, thực tế cho thấy rằng yếu tố quan trọng nhất để triển khai ứng dụng rộng rãi trong đội ngũ giảng viên phải được bắt đầu từ sự quyết tâm của chính họ và sự động viên kịp thời và cam kết từ cấp lãnh đạo. Những trở ngại về kỹ thuật hay công nghệ sẽ nhanh chóng được khắc phục, nhưng sức ỳ

đối với việc đổi mới phương pháp dạy và học trong môi trường đại học có thể vẫn là một trong những trở ngại lớn trên con đường đổi mới giáo dục đại học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] The JORUM Team (2005), “*E-learning Repository Systems Research Watch*”, <http://www.jorum.ac.uk/docs/pdf/JORUM>
- [2] David Porter (2005), “*Libraries and E-learning*”, Final Report of the CARL E-Learning Working Group, http://www.carlabrc.ca/projects/e_learning/e_learninge.html.
- [3] Badrul H. Khan (2004), “*The People-Process-Product Continuum in E-Learning: The E-Learning P3 Model*”, *Educational Technology*, Volume 44, Number 5, Pages 33-40.
- [4] Joe Pulichino (2006), “*Future Directions in e-Learning*”, © The e-Learning Guild. All rights reserved. <http://www.eLearningGuild.com> .
- [5] Martin Wolpers (2004), *Promoting E-Learning Research and Application Scenarios in Europe*, Research Center L3S, Expo Plaza 5, 30539 Hannover, Germany.
- [6] Khan, B. H. (2005). *E-Learning QUICK Checklist*. Hershey, PA: Information Science Publishing, <http://BooksToRead.com/checklist>
- [7] Academic ADL Co-Lab (2003), “*From Local Challenges to a Global Community: Learning Repositories and the Global Learning Repositories Summit*”, <http://www.academiccolab.org/resources/FinalSummitReport.pdf> .